

॥ ५१ ॥ व्याक्रोशानि विकसितानि ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ एतन् एतावत्कालं मयारक्षितं न्यासभूतं ॥ मयि स्थितं राज्यं मया ते निर्यातितं तुभ्यं निवेदितं ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ ५६ ॥
विभीषणश्च बाष्पं मुमोच ॥ ईदृशा अपि भ्रातरः संतीत्यानंदेन स्वस्य तद्वैपरीत्यजशोकेन च ॥ ५७ ॥ ५८ ॥ ५९ ॥ ६० ॥ ६१ ॥ ६२ ॥ पुरोहितस्यात्मसखस्येति ॥ वसि

स्वागतं ते महाबाहो कौसल्यानंदवर्धन ॥ इति प्रांजलयः सर्वे नागराराममब्रुवन् ॥ ५१ ॥ तान्यंजलिसहस्राणि प्रगृहीतानि नागरैः ॥ व्या
क्रोशानीव पद्मानि ददर्श भरताग्रजः ॥ ५२ ॥ पादुके ते तुरामस्य गृहीत्वा भरतः स्वयं ॥ चरणाभ्यां नरेन्द्रस्य योजयामास धर्मवित् ॥ ५३ ॥
अब्रवीच्च तदारामं भरतः सकृतांजलिः ॥ एतत्ते सकलं राज्यं न्यासं निर्यातितं मया ॥ ५४ ॥ अद्य जन्मकृतार्थं मे संवृत्तश्च मनोरथः ॥ य
त्वां पश्यामि राजानमयोध्यां पुनरागतं ॥ ५५ ॥ अवेक्षतां भवान्कोशं कोष्ठागारं गृहं बलं ॥ भवतस्तेजसा सर्वकृतं दशगुणं मया ॥ ५६ ॥
तथा ब्रुवाणं भरतं दृष्ट्वा तं भ्रातृवत्सलं ॥ मुमुचुर्वा नरा बाष्पं राक्षसश्च विभीषणः ॥ ५७ ॥ ततः प्रहर्षाद्भरतमंकमारोप्य राघवः ॥ ययौ तेन
विमानेन ससैन्यो भरताश्रमं ॥ ५८ ॥ भरताश्रममासाद्य ससैन्यो राघवस्तदा ॥ अवतीर्य विमानाग्रादवतस्थे महीतले ॥ ५९ ॥ अब्रवी
त्तु तदारामस्तद्विमानमनुत्तमं ॥ वहवैश्रवणं देवमनुजानामिगम्यताम् ॥ ६० ॥ ततो रामाभ्यनुज्ञातं तद्विमानमनुत्तमं ॥ उत्तरां दिशमुद्दि
श्य जगाम धनदालयम् ॥ ६१ ॥ विमानं पुष्पकं दिव्यं संग्रहीतं तुरक्षसा ॥ अगमद्भनदं वेगाद्रामवाक्यप्रचोदितं ॥ ६२ ॥ पुरोहितस्या
त्मसखस्य राघवो बृहस्पतेः शक्र इवामराधिपः ॥ निपीड्य पादौ पृथगासने शुभे सदैव तेनोपविवेश वीर्यवान् ॥ ६३ ॥ इत्यार्षे श्रीम
वा० यु० एकोनत्रिंशाधिकशततमः सर्गः ॥ १२९ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ शिरस्यंजलिमाधाय कैकेयीनंदवर्धनः ॥ बभाषे
भरतो ज्येष्ठं रामं सत्यपराक्रमम् ॥ १ ॥

र्थः ॥ ६३ ॥ इति रामाभि० वा० यु० एकोनत्रिंशाधिकशततमः सर्गः ॥ १२९ ॥

इषुत्रस्य सुयज्ञस्येत्यर्थः ॥ आत्मसमस्येति पाठांतरं ब्रह्मज्ञत्वादिति भावः ॥ वसिष्ठस्येत्यर्थ इति ती

॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ शिरसीति ॥ १ ॥